

Nowe fizykochemiczne metody ujawniania śladów daktyloskopijnych, jako kryminalistyczne narzędzie zwiększania efektywności wykrywalności przestępstw w procesie karnym

We współczesnym świecie tendencje rozwojowe nie dotyczą tylko i wyłącznie osiągnięć technicznych czy naukowych. Ewolują także sami przestępcy i stosowane przez nich metody, co niejednokrotnie przekłada się na realne trudności w pracy wykrywczej. Dlatego przyjmuje się, że reakcja organów ścigania powinna być adekwatna do popełnianych przestępstw i sposobów ich popełniania. Kwestią mającą znaczenie pierwszorzędne jest zatem nieustanne doskonalenie metod technicznych i taktycznych wykrywania przestępstw. W tym procesie ważną rolę odgrywa kryminalistyka - nauka prawna o charakterze interdyscyplinarnym, której funkcjonowanie jest ściśle związane z zapotrzebowaniem procesu karnego na naukowe metody wykrywania przestępstw i samych przestępców. Ważne jest aby podejmowane przez nią działania (oparte na wypracowanych technikach) były efektywne i celowe. Działania te polegają na opracowaniu odpowiednich narzędzi, dzięki którym właściwe instytucje oraz instancje mogą w sposób skuteczny i obiektywny dochodzić do prawdy.

Podstawowym celem projektu jest wprowadzenie nowatorskiej, fizykochemicznej metody ujawniania kryminalistycznych śladów daktyloskopijnych, która znacząco przyczyni się do zwiększenia efektywności identyfikacji daktyloskopijnej, a tym samym - do poprawy skuteczności działań podejmowanych przez organy ścigania. Z praktyki policyjnej wynika bowiem, że ślady daktyloskopijne, które umożliwiają identyfikację człowieka, są najczęściej pozostawianymi śladami na miejscu przestępstwa. Kryminalistyka dysponuje różnymi metodami ujawniania i zabezpieczenia śladów daktyloskopijnych (co jest bezpośrednio związane z ich różnorodnością). Muszą one gwarantować skuteczność, wiarygodność oraz rzetelność i bezpieczeństwo. Obecnie nie wszystkie ze stosowanych metod spełniają te kryteria, co przekłada się na mniejszą skuteczność organów ścigania. Oznacza to, że kryminalistyka nie może opierać się tylko na znanych metodach ujawniania i zabezpieczenia śladów - aby skutecznie realizować cele procesu karnego konieczne jest opracowywanie nowoczesnych i efektywnych metod, które zagwarantują lepszą ich realizację. Badania analityczne i dogmatyczne, przeprowadzone w ramach projektu, określą przede wszystkim stopień zależności pomiędzy koniecznością unowocześniania metod ujawniania śladów daktyloskopijnych, a realizacją funkcji dowodowej kryminalistyki, która związana jest z gromadzeniem materiału mającego walory dowodowe w postępowaniu karnym. Uwzględniają także analizę i ocenę obecnie stosowanych metod fizykochemicznych ujawniania śladów daktyloskopijnych. Badania nad rozwojem i unowocześnianiem metod fizykochemicznych wizualizacji śladów, mają na celu wprowadzenie do praktyki daktyloskopijnej nowej metody badawczej. Pozwoli ona na opis i ocenę właściwości fotofizycznych i strukturalnych oryginalnie zaprojektowanych materiałów luminescencyjnych oraz innowacyjnych procedur do kryminalistycznego wykrywania i ujawniania śladów linii papilarnych. W szczególności sonda luminescencyjna, taka jak 1,8-diazafluor-9-on, wprowadzona do różnych rozpuszczalników oraz do matrycy stałej lub polimerowej (cienkie filmy) pozwoli na opracowanie nowego podejścia w daktyloskopii. Należy podkreślić również, że fizykochemiczne metody ujawniania śladów linii papilarnych dają ogromne możliwości w zakresie identyfikacji śladów. Sprawdzają się w przypadkach, gdy tzw. tradycyjne metody nie są skuteczne - nie umożliwiają uwidocznienia śladu celem zabezpieczenia materiału dowodowego.

Dokładna analiza uregulowań z zakresu kryminalistyki oraz prawa karnego procesowego pozwoli na ocenę wartości naukowej nowej metody w ujęciu prawa dowodowego. Wyniki przeprowadzonych badań doprowadzą do sformułowania optymalnego zakresu zastosowania/wykorzystania nowej fizykochemicznej metody ujawniania śladów daktyloskopijnych. Dotyczy to zarówno szeroko pojętej techniki kryminalistycznej i wprowadzenia nowej metody do katalogu metod ujawniania śladów daktyloskopijnych, jak i dodatkowego narzędzia wykorzystywanego na gruncie postępowania karnego celem zwiększenia jego skuteczności. Kryminalistyka jest naukowym zapleczem działalności organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, dlatego obszary jej dociekań muszą być spójne z potrzebami praktyki kryminalistycznej, a poziom techniczny rozwiązań musi dorównywać aktualnemu postępowi naukowo-technicznemu.